

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΑΜΦΙΣΣΑΣ

< Ιανουάριος – Απρίλιος , 2019 >

15/2/2019: «KANNABH»

(ΚΟΥΤΡΑ ΕΥΓΕΝΙΑ / ΠΕ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

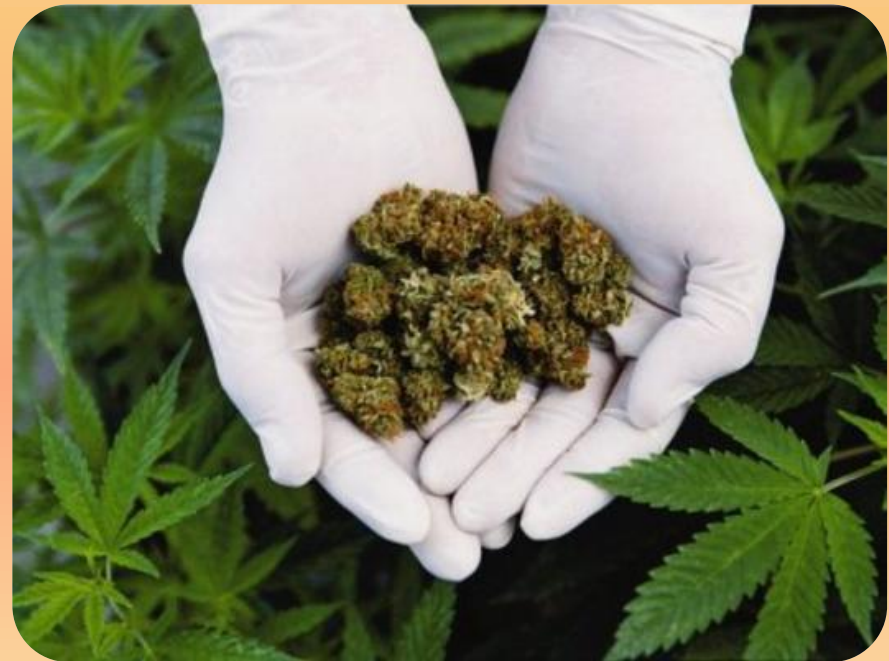

KANNABH

Το Φυτό

Η κάνναβη είναι ένα φυτό από το οποίο βγαίνει η μαριχουάνα (ένα μίγμα θρυμματισμένων φύλλων και λουλουδιών της κάνναβης), το χασίς (αποξηραμένη ρητίνη που βγαίνει από τις αδενικές τρίχες των λουλουδιών και των ακρινών στελεχών των θηλυκών, κυρίως, φυτών της κάνναβης), και το χασισέλαιο (που παράγεται με μία επεξεργασία απόσταξης).

Τα είδη

Η μεγάλη ποικιλία των παραλλαγών αυτού του φυτού, που ταξινομήθηκε από τον Linneaus το 1753, δημιουργούσε στο παρελθόν πολλές διαφωνίες μεταξύ των βοτανολόγων σχετικά με την ταξινόμησή του, αλλά σήμερα έχει γίνει δεκτό ότι υπάρχει ένα αρχικό είδος, η **κάνναβη η ήμερη**, από την οποία προέκυψαν διάφορες παραλλαγές ως οικότυποι, όπως

1. *Cannabis Sativa*

2. *Cannabis Indica*

3. *Cannabis Ruderalis*

που διαφέρουν μεταξύ τους, κυρίως, ως προς την περιεκτικότητά τους στο δραστικό συστατικό της κάνναβης, η **Δ9-Τετραϋδροκανναβινόλη (THC)**.

Με βάση αυτό το δεδομένο,

α) η **Κάνναβη Σατίβα** (ή Κλωστική) περιέχει περισσότερο ένα άλλο συστατικό, την κανναβιδιόλη (CBD), η οποία όμως δεν προκαλεί αισθήματα ευφορίας (χαλαρώνει, γι' αυτό και χρησιμοποιείται για την επιληψία και τον παιδικό αυτισμό) και μικρότερη ποσότητα τετραϋδροκανναβινόλης (γνωστή ως THC) και χρησιμοποιείται για την **παραγωγή αγαθών** που καλύπτουν ανάγκες τις καθημερινής ζωής (βιομηχανικά και κατασκευαστικά προϊόντα, είδη ένδυσης και διατροφής, ενεργειακά μέσα κ.α.)

β) η **Ινδική Κάνναβη**, κοινώς το «χόρτο», που περιέχει σε μεγαλύτερη ποσότητα την ψυχοτρόπο ουσία τετραϋδροκανναβινόλη (γνωστή ως THC) και χρησιμοποιείται για **ευφορικούς και θεραπευτικούς** σκοπούς. («ιατρική» ή «φαρμακευτική»)

Ιστορία

Η χρήση της κάνναβης είναι γνωστή και ευρέως διαδεδομένη σε όλους τους ιστορικά γνωστούς πολιτισμούς.

Η αρχαιότερη αναφορά στις θεραπευτικές χρήσεις της βρίσκεται στην κινέζικη σύνοψη των φαρμάκων *Βοτανοθεραπευτική* του αυτοκράτορα Shen Nung, που χρονολογείται από το 2737 π.Χ..

Δέκα έως οκτώ αιώνες πριν απ' τη χρονολογία μας εντοπίζεται στους Ασσύριους, και στη συνέχεια τους Εβραίους, τους Άραβες, τους Πέρσες, τους Κέλτες και τους Έλληνες.

Η κάνναβη για πάνω από τρεις χιλιάδες χρόνια «χρησιμοποιείται «στην πρακτική ιατρική πολλών χωρών για τη θεραπεία ποικίλων ασθενειών, όπως η χολέρα, η ελονοσία, η διάρροια, οι σπασμοί, η ανορεξία, η απώλεια της μνήμης, ο βήχας, οι ρευματισμοί, η αϋπνία και ο πόνος».

Ιστορία

- ▣ Το ενδιαφέρον του Ευρωπαϊκού κοινού, που γνώριζε την κάνναβη ήδη από πολλές δεκαετίες, αναζωπυρώθηκε το 1857 από τη δραστηριότητα των Γάλλων ρομαντικών λογοτεχνών και επιστημόνων που ανήκαν στη *Λέσχη των Χασισιστών* (Gautier, Boissard, De Boisdénier, Hugo, De Nerval, Dumas πατήρ, Balzac, ο ψυχίατρος J.J. Moreau de Tours, κ.α.)
- ▣ Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του **1930**, η κάνναβη ήταν αδιαμφισβήτητα καθιερωμένη ως αξιόλογο και ακίνδυνο θεραπευτικό μέσο που συγκέντρωνε την επιδοκιμασία και την εκτίμηση του ιατρικού κόσμου: **Μέχρι το 1937**, το βασικό *Εγχειρίδιο Φαρμακοποιίας* και το *Εθνικό Συνταγολόγιο των ΗΠΑ*, την αναφέρει ως ακίνδυνο φάρμακο κατάλληλο για ένα ευρύτατο φάσμα ασθενειών.
- ▣ Αλλά το **1937** θεσπίστηκε ο νόμος **Marihuana Tax Act**, με τον οποίο ουσιαστικά ποινικοποιήθηκε η καλλιέργεια, η κατοχή, η χρήση και η εμπορία της Ινδικής Κάνναβης και των παραγώγων της.
- ▣ Από το **1936** είχε απαγορευτεί και στην Ελλάδα η κατοχή και η χρήση της μαριχουάνας.
- ▣ **Στις αρχές της δεκαετίας του 1940**, R. Adams πέτυχε να απομονώσει το δραστικό συστατικό της ινδικής κάνναβης, την **τετραυδροκανναβινόλη**, και άνοιξε το δρόμο σε πιο ακριβείς εργαστηριακές μελέτες της.

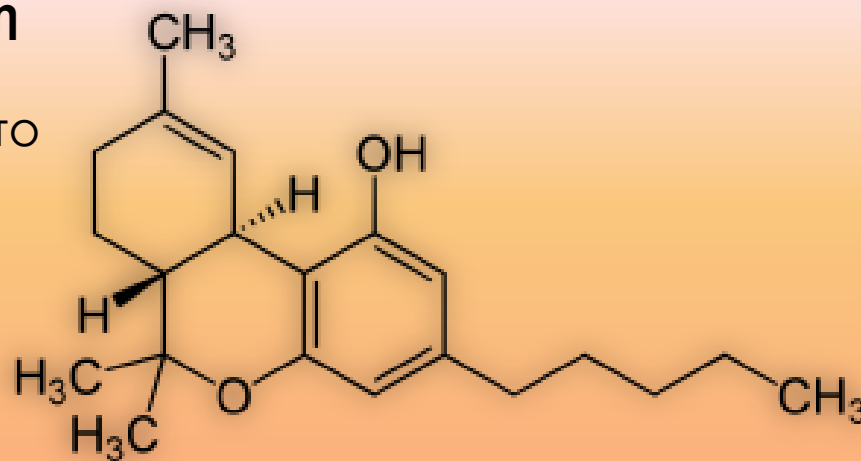
Ιστορία

- ▣ Το **1965**, η **Επιτροπή Ναρκωτικών του ΟΗΕ** δημοσίευσε ένα κατάλογο με 2.000 εργασίες για την κάνναβη. Στην περίοδο 1965-1980 οι δημοσιευμένες ερευνητικές εργασίες για την κάνναβη ξεπέρασαν τις 3.000.
- ▣ Το **1967**, η **κυβέρνηση των ΗΠΑ** χρηματοδότησε ένα μεγάλης έκτασης, πολύχρονο ερευνητικό πρόγραμμα για την κάνναβη.
- ▣ Το **1976**, το NIDA έδωσε στη δημοσιότητα τα πορίσματα αυτής της πολύχρονης διεθνούς ερευνητικής προσπάθειας σε δυο τόμους με το γενικό τίτλο **«Pharmacology of Marijuana»**.
- ▣ Μεταξύ **1970 και 1980**, είδαν το φως της δημοσιότητας τα πορίσματα από τις πολύχρονες συγκριτικές μελέτες σε χρόνιους χρήστες κάνναβης που έγιναν στη Τζαμάικα, την Κόστα Ρίκα και την Ελλάδα.

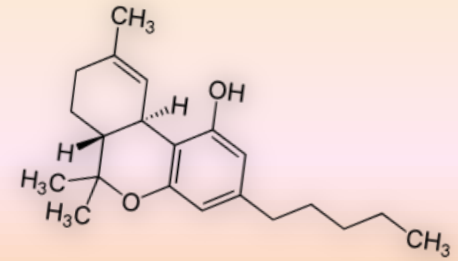
Δ⁹-THC I

Η (-)-**τρανς-Δ⁹-τετραϋδροκανναβινόλη**
ή αλλιώς **Δ⁹-THC**
(**TetraHydroCannabinol**) έχει δράση στο
Κεντρικό Νευρικό Σύστημα και στο
Καρδιαγγειακό Σύστημα..Δρα στους
υποδοχείς του ενδοκανναβινοειδούς
συστήματος (CB1, CB2), καθώς και σε
ορισμένους άλλους υποδοχείς.

Συγκεκριμένα η λήψη 20mg p.os ή μέσω
του καπνού του τσιγάρου επηρεάζουν
την διάθεση ,τη μνήμη ,την αίσθηση του
χρόνου ,τον κινητικό συντονισμό. Πολύ
συχνά παρατηρείται αύξηση της
ευφορίας συνοδευόμενη από χαλάρωση
και υπνηλία ειδικότερα εάν το άτομο είναι
μόνο του ,διαφορετικά εάν είναι
δραστήριο χωρίς υπνηλία βλέπουμε
αυθόρμητο γέλιο.

Δ⁹-THC II

Επίσης παρατηρείται αύξηση της όρεξης, ξηροστομία, ενίσχυση της οπτικής δραστηριότητας.

Σε μεγάλες δόσεις προκαλεί σύγχυση της σκέψης, ψευδαισθήσεις, ντελίριο με αποτέλεσμα η ευφορία να μετατραπεί σε άγχος που μπορεί να φτάσει στα όρια του πανικού (ψυχοτοξικά αποτελέσματα)

Η χρόνια χρήση μαριχουάνας οδηγεί σε έλλειψη κινήτρων και αδιαφορία (απάθεια), θλίψη διαταραχή στην ισορροπία και τον συντονισμό των κινήσεων, προβλήματα προσανατολισμού στον χώρο και στον χρόνο κλπ.

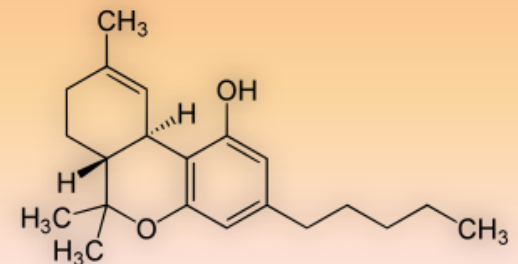
Δ⁹-THC III

Στο Καρδιαγγειακό Σύστημα προκαλεί αύξηση της καρδιακής συχνότητας, αύξηση της συστολικής αρτηριακής πίεσης σε οριζόντια θέση, μείωση της αρτηριακής πίεσης σε όρθια θέση και ερυθρότητα των επιπεφυκώτων.

Στους άντρες ,η χρόνια χρήση προκαλεί μείωση τεστοστερόνης με αναστρέψιμη αναστολή της σπερματογένεσης.

Επίσης ,το χρόνιο κάπνισμα μαριχουάνας και χασίς προκαλεί άσθμα και βρογχίτιδα και κίνδυνο για καρκίνο του πνεύμονα (εναπόθεση πίσσας στους πνεύμονες 4 φορές> καπνού κοινού τσιγάρου)

Τέλος, έχει παρατηρηθεί πως μειώνει την ενδοφθαλμική πίεση καθώς επίσης έχει και αντιεμετική δράση ίση με εκείνη της μετοκλοπραμίδης στην μείωση της ναυτίας που συνοδεύει την χημειοθεραπεία.

Χρήσεις Ινδικής Κάνναβης

- Αναλγητική (Νευροπαθητικό πόνο, καρκινικό πόνο, ο οποίος επιμένει άνω των τριών μηνών)
- Πρόληψη και αντιμετώπιση ναυτίας ή/και εμέτων από τη χορήγηση φαρμάκων (Δ^9 -THC και το συνθετικό κανναβινοειδές nabilone)
- Ψυχιατρικά συμπτώματα και πόνο σε ασθενείς με σκλήρυνση κατά πλάκας
- Γλαύκωμα (ενδοφθάλμια υπέρταση)
- Κατάθλιψη, άγχος, ανορεξία

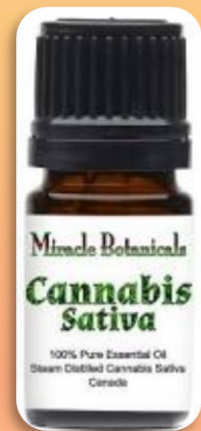

Χρήσεις Κάνναβης Σατίβα (ή Κλωστικής)

Η βιομηχανική κάνναβη είναι πολυχρηστικό φυτό. Τα στελέχη χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ινών στην υφαντουργία (κυρίως οι ίνες ανώτερης ποιότητας), ενώ μεγάλο μέρος των υπόλοιπων ινών χρησιμοποιούνται από τη χαρτοβιομηχανία για παραγωγή χαρτιού ειδικής ποιότητας. Από κοντές και σπασμένες, κατώτερης ποιότητας ίνες αποτελείται το «καννάβι» των υδραυλικών, για τη σύνδεση των σωλήνων ύδρευσης. Οι ίνες της κάνναβης χρησιμεύουν στην κατασκευή υλικών μόνωσης και οικοδομών, στην αυτοκινητοβιομηχανία, ως μονωτικό και στεγανωτικό επίστρωμα των αυτοκινήτων, αλλά στην Ελλάδα δεν υπάρχει αυτήν τη στιγμή μονάδα μεταποίησης ινών.

Η εντεριώνη, το εσωτερικό του στελέχους μετά την απομάκρυνση των ινών, χρησιμοποιείται ως υλικό στρωμνής ζώων και είναι άριστο βελτιωτικό του εδάφους.

Οι σπόροι της κάνναβης είναι υψηλής θρεπτικής αξίας λόγω της περιεκτικότητάς τους σε ω3 και ω6 λιπαρά οξέα (super food που βοηθάει στην οστεοπόρωση και στις αρθρίτιδες) και, εκτός από τη νωπή κατανάλωση, χρησιμοποιούνται για την παραγωγή κανναβέλαιου και αλεύρου που προστίθεται σε διάφορα τρόφιμα.

Νομοθεσία

ΝΟΜΟΣ 4523/2018-ΦΕΚ 41/Α/7-3-2018

Διατάξεις για την παραγωγή τελικών προϊόντων
Φαρμακευτικής Κάνναβης και άλλες διατάξεις.

Αναφέρονται για την παραγωγή τελικών προϊόντων
φαρμακευτικής κάνναβης και κατ' εξαίρεση εγκρίνεται ενιαία
η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια
των πρώτων υλών και των ουσιών των ποικιλιών κάνναβης
του είδους *Cannabis sativa* L περιεκτικότητας σε THC άνω
του 0,2%, καθώς και η εγκατάσταση και λειτουργία
μεταποιητικής μονάδας επεξεργασίας και παραγωγής
τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με
αποκλειστικό σκοπό είτε την προμήθεια του κρατικού
μονοπωλίου και τη διάθεσή τους για ιατρικούς σκοπούς είτε
την εξαγωγή τους.

Υπό ποιες προϋποθέσεις συνταγογραφείται;

Η συνταγογράφηση της φαρμακευτικής κάνναβης γίνεται με ειδική (κόκκινη) συνταγή, αλλά προς το παρόν υπάρχει μόνο δυνατότητα εισαγωγής σχετικών σκευασμάτων μέσω του κρατικού μονοπωλίου (υπουργείο Υγείας), εφόσον ακόμα δεν διατίθενται στη χώρα μας.

Η φηση πρέπει να εξετάζεται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες η χρήση ήδη εγκεκριμένων και καθιερωμένων φαρμάκων έχει αποδειχθεί μη εφικτή, μη ανεκτή ή/και μη αποτελεσματική για τον συγκεκριμένο ασθενή. Για λόγους ασφαλείας, συνιστάται η χρήση της ελάχιστης αποτελεσματικής δόσης, για το μικρότερο δυνατό χρονικό διάστημα. Δεν ενδείκνυται σε παιδιά και εφήβους, καθώς και στην κύηση και γαλουχία.

Αναλογικά με άλλες χώρες...

- ▣ Η νομοθεσία μας κινείται εντός του πλαισίου που ορίζουν οι άλλες δυτικές νομοθεσίες, χωρίς σοβαρές αποκλίσεις. Ο Καναδάς, καθώς και η Καλιφόρνια, προχώρησαν στην πλήρη αποποινικοποίηση της χρήσης κάνναβης, ακόμα και για ψυχαγωγικούς σκοπούς (σύνολο προϊόντων, συνήθως με υψηλή περιεκτικότητα σε THC, που χρησιμοποιούνται για τις ευφοριογόνες δράσεις που διαθέτουν και ανήκουν στις εξαρτησιογόνες ουσίες).
- ▣ Η φαρμακευτική κάνναβη δεν καπνίζεται στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, αλλά στον Καναδά, στο Ισραήλ και σε ορισμένες Πολιτείες των ΗΠΑ μπορεί να υπάρχουν ορισμένες αντίστοιχες φαρμακοτεχνικές μορφές.

Αργκό λεξιλόγιο

Μπάφος

Το τσιγάρο με μαριχουάνα, με ή χωρίς χασίς (joint).

Φούντα

Πυκνά φύλλα στην κορυφή του ανθοφόρου στελέχους.

Μαύρο

Χασίς, ακατέργαστη ρητίνη. Αναφέρεται στο σκούρο χρώμα του σκευάσματος.

Χόρτο

Παρασκεύασμα ανθέων, φύλλων και στελεχών. Αναφέρεται στο πράσινο χρώμα του σκευάσματος.

Spice

Τα συνθετικά κανναβινοειδή.

Cannavaping

«Άτμισμα κάνναβης» – η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου με υγρό από συνθετικά ανάλογα THC.

(από το βιβλίο «Οι εξαρτήσεις», σε επιστημονική επιμέλεια των Θωμά Παπαρρηγόπουλου και Χριστίνας Δάλλα, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ▣ **Κλεάνθης Γρίβας: Κάνναβη: Μαριχουάνα – Χασίς** (Ν. Σύνορα, 1993).
Αγγλική έκδοση **Kleanthis Grivas: Cannabis: Marijuana – Hashish**
(London, Minerva Press, 1997).
- ▣ http://www.eof.gr/c/document_library/get_file?uuid=0c6a14ba-9ac3-4c41-94c6-abb1c582e73d&groupId=12225
- ▣ <http://www.kathimerini.gr/955225/gallery/periodiko-k/reportaz/sxedon-ola--osa-8a-8elate-na-ma8ete-gia-thn-iatrikh-kannavh-kai-fovaste-na-rwthsete>
- ▣ https://m.lifo.gr/articles/greece_articles/223563/30-apantiseis-se-komvikes-apories-gia-ti-nomimopoiisi-kai-ti-xrisi-tis-kannavis/1430
- ▣ **Goodman & Gilman <<Le Basi Farmacologiche della Terapia >>,8a Edizione**

Σας ευχαριστώ